

Strategia Universității Transilvania din Brașov privind cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea în perioada 2024-2029

Cercetarea științifică din cadrul Universității Transilvania din Brașov în context național și global

Universitatea Transilvania din Brașov (UNITBV) este o universitate comprehensivă care a înregistrat în ultimul deceniu o dezvoltare continuă și accelerată a performanței în cercetarea științifică. Acest fapt este certificat de pozițiile onorante în ierarhiile naționale (e.g., poziția șase la ultimele două ediții, aferente anilor 2022 și 2023, ale metaranking-ului național realizat de Ministerul Educației) și în topurile mondiale (e.g., QS World University Rankings – poziția 1201-1400, THE – Times Higher Education – poziția 1201-1500, CWUR – poziția 1458 etc.). Dacă în anul 2011 UNITBV ocupa în urma clasificării naționale a universităților poziția a 15-a, plasarea în 2024 pe o poziție fruntașă la nivel național și poziționarea pe primul loc în rândul universităților românești comprehensive, confirmă eficacitatea strategiei, politicii și a programelor UNITBV privind dezvoltarea și stimularea cercetării științifice, aplicate începând cu anul 2012.

Activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) din cadrul Universității Transilvania din Brașov este desfășurată de personalul didactic și de cercetare, fiind localizată și gestionată în cadrul celor 30 de Centre de Cercetare și laboratoare ale Institutului de Cercetare Dezvoltare al universității, în cadrul Școlii Doctorale Interdisciplinare, a Incubatorului Tehnologic și de Afaceri și a laboratoarelor ori a grupurilor de cercetare din facultăți și departamente. Sprijinul administrativ pentru CDI este oferit cu predilecție de Compartimentul de Management al Proiectelor și de Compartimentul de Proprietate Intelectuală.

Caracteristica dominantă a cercetării din cadrul UNITBV este interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea, o reflectare firească a structurii comprehensive a universității (ce integrează ramuri de știință inginerești, sociale, umaniste, artistice, medicale, matematice, ale sportului și educației fizice), cât și o direcție strategică de afirmare a instituției în plan regional și internațional. Dezvoltarea durabilă este tema și direcția cadru ce guvernează activitatea centrelor de cercetare din Institutul de Cercetare Dezvoltare al UNITBV (ICDT), creând premisele colaborării și parteneriatului între centrele de cercetare.

Principalele măsuri strategice care au condus la dezvoltarea activității de cercetare din UNITBV, sunt:

- (1) derularea consecventă, predictibilă și transparentă a unui set integrat de măsuri de stimulare și recompensare a performanței, cu două componente: salarizare diferențiată în funcție de performanță (e.g., salarizare suplimentară pentru articole în reviste prestigioase ori pentru rezultate foarte bune în competițiile pentru proiecte) și recompensarea performanței prin sume la dispoziția angajaților care au obținut rezultate remarcabile în cercetare (e.g., programul "Premiere ISI", 30% din regia proiectelor naționale la dispoziția directorilor de proiecte etc.);
- (2) susținerea internaționalizării cercetării prin programe și măsuri interne: finanțarea participării personalului didactic și de cercetare la manifestări științifice internaționale, alocarea integrală a regiei proiectelor internaționale la dispoziția directorilor de proiecte pentru diseminarea rezultatelor și inițierea de noi colaborări, plata taxelor de publicare în reviste *open acces*, programul Transilvania Fellowship pentru profesori invitați și tineri cercetători etc.;
- (3) promovarea libertății și autonomiei în cercetarea științifică, inclusiv prin descentralizarea deciziilor financiare, astfel încât cercetătorii și echipele de cercetare să își desfășoare activitatea într-un cadru instituțional stabil și predictibil, cu reguli aplicate consecvent și cu asumarea răspunderii individuale;

- (4) aplicarea unei selecții riguroase pentru resursa umană recrutată din sursă externă, îmbunătățirea calității condițiilor de lucru și susținerea dezvoltării carierei în cercetare.

Creșterea accelerată a producției și performanței științifice din ultimii ani este însoțită și de o serie de provocări, oportunități, precum și de necesitatea definirii unor direcții strategice pentru consolidare și dezvoltare în perioada următoare. Diminuarea interesului pentru participarea în competițiile naționale de granturi și proiecte de cercetare (determinată în bună măsură și de scăderea continuă a bugetului național alocat acestor competiții și în consecință de scăderea ratei de succes), orientarea către anumite edituri cu publicații în regim *open acces* care oferă un timp foarte scurt de recenzare a articolelor, dar care ridică semne de întrebare asupra calității procesului de recenzare, dificultățile în recrutarea resursei umane performante, mai ales a cercetătorilor aflați la începutul carierei, scăderea numărului de contracte de cercetare cu mediul industrial și, în general, concentrarea colaborării cu companiile private mai ales în aria furnizării de către universitate a resursei umane și în mai mică măsură în cercetarea aplicativă sunt câteva dintre provocările pentru care se impune identificarea de soluții viabile pe termen scurt, mediu și lung.

Direcții strategice pentru activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare din cadrul Universității Transilvania din Brașov

Activitatea CDI din cadrul UNITBV se va concentra asupra următoarelor șase direcții prioritare, stabilită în acord cu planul strategic al UNITBV pentru perioada 2024-2029 și cu orientările stipulate prin documentele strategice regionale, naționale și europene.

1. Consolidarea și creșterea competitivității UNITBV în domeniul CDI, prin:

- menținerea și ajustarea programelor interne de stimulare și recompensare a performanței în cercetarea științifică pentru a asigura transparență, predictibilitatea și atraktivitatea acestora (e.g.: majorare salarială pentru publicații și rezultate foarte bune la competițiile de proiecte, majorare salarială pentru conducătorii de doctorat, premierea publicării în reviste prestigioase etc.);
- dezvoltarea infrastructurii de cercetare și în particular a infrastructurii digitale, prin sprijinirea Centrelor de Cercetare ale ICDT în demersul de accesare a fondurilor externe, prin proiecte instituționale și prin programe interne; îmbunătățirea modului de utilizare în comun și exploatare a infrastructurii existente;
- asigurarea accesului la literatură științifică de specialitate și resurse de documentare în acord cu nevoile specifice domniilor de știință din universitate;
- stimularea participării la competițiile de granturi și proiecte finanțate de organismele naționale și internaționale prin sesiuni de instruire și informare privind apelurile de proiecte;
- atragerea resursei umane performante în cercetare (inclusiv a conducătorilor de doctorat în cadrul Școlii Doctorale Interdisciplinare) și consolidarea cadrului instituțional pentru dezvoltarea carierei în cercetare;
- dezvoltarea și profesionalizarea structurilor administrative ce asigură sprijin pentru activitatea CDI (incluzând procesul de achiziții, administrare financiară a contractelor și proiectelor, consilierea juridică, managementul resursei umane și etc.) și crearea cadrului pentru exercitarea rolurilor de *research manager*.

2. Valorificarea caracterului comprehensiv al universității și promovarea interdisciplinarității, prin:

- identificarea în cadrul facultăților și a centrelor de cercetare a aspectelor particulare ale activității CDI și a elementelor de diferențiere în plan național și internațional;
- organizarea de evenimente și facilitarea colaborării între centrele de cercetare și grupurile de lucru pentru dezvoltarea în parteneriat a proiectelor și activităților CDI;
- identificarea temelor majore de cercetare interdisciplinară și susținerea echipelor de cercetare în generarea de rezultate competitive, care să permită diferențierea în plan național și internațional;
- susținerea demersurilor de digitalizare a activităților și proceselor CDI și dezvoltarea competențelor digitale avansate pentru cercetarea interdisciplinară, în acord cu Strategia de transformare digitală a UNITBV;
- integrarea responsabilă a resurselor oferite de inteligență artificială în ecosistemul CDI al universității, în acord cu standardele naționale și europene și continuarea demersului pentru dezvoltarea infrastructurii digitale și a serviciilor asociate.

3. Stimularea implicării UNITBV în ecosistemul de cercetare și inovare local, regional și național, prin:

- organizarea și participarea cercetătorilor la acțiuni care să asigure o mai bună diseminare a rezultatelor cercetării către comunitatea locală și publicul nespecializat (conferințe, seminare, mese rotunde, ateliere de lucru etc.);
- inițierea de programe și acțiuni bazate pe principiile *citizen science*, i.e., implicarea cetățenilor în proiectele de CDI ca actori activi, nu doar beneficiari ai rezultatelor;
- consolidarea cooperării cu instituțiile administrației publice locale, companii și organizații ale societății civile pentru participarea la definirea strategiilor de dezvoltare locală și regională și colaborarea în proiecte ce răspund nevoilor comunității;
- dezvoltarea culturii antreprenoriale, orientată spre inovare, prin susținerea colaborării cu mediul de afaceri și optimizarea serviciilor oferite de Incubatorul Tehnologic și de Afaceri al UNITBV;
- susținerea transferului tehnologic, dezvoltarea activității Biroului de Proprietate Intelectuală și promovarea activității Centrului regional Brașov pentru promovarea proprietății industriale în România;
- consolidarea parteneriatelor naționale și participarea în consorții și rețele naționale relevante.

4. Accelerarea procesului de internaționalizare a CDI, prin:

- menținerea și ajustarea programelor interne de stimulare a cooperării internaționale și a asigurării vizibilității rezultatelor cercetării: susținerea financiară a participării la manifestări științifice internaționale, asigurarea resurselor pentru plata taxelor de publicare în reviste *open acces*, susținerea financiară pentru stagii internaționale de mobilitate pentru tinerii cercetători și stagii de formare profesională pentru personalul la începutul carierei, îmbunătățirea programului Transilvania Fellowship pentru profesori invitați și tineri cercetători etc.;
- stimularea implicării în proiectele CDI ale Alianței UNITA Universitas Montium și dezvoltarea în parteneriat cu membrii alianței a propunerilor de proiecte și granturilor în acord cu temele majore de cercetare ale consorțiului;
- participarea UNITBV la demersurile de utilizare în comun a infrastructurii de cercetare în cadrul Alianței UNITA și inițierea de colaborări cu cele 12 universități partenere pentru optimizarea valorificării resurselor disponibile în cadrul Alianței;
- stimularea parteneriatelor cu organizații internaționale prestigioase și participarea UNITBV în consorții și rețele internaționale CDI.

5. Dezvoltarea resursei umane ce desfășoară activitate CDI, prin:

- aplicarea consecventă a principiilor Cartei și Codului European al Cercetătorilor și a politicii UNITBV privind recrutarea deschisă, transparentă și bazată pe merit a cercetătorilor (*OTM-R: Open, Transparent and Merit-based Recruitment of Researchers*);
- implementarea coerentă a planului de acțiune aferent *HR Strategy for Researchers - HRS4R* în vederea menținerii certificării europene *HR Excellence in Research Award*;
- implementarea etapizată a principiilor COARA (*Coalition for Advancing Research Assessment*) în evaluarea performanței în cercetarea științifică, prin punctarea diverselor tipuri de rezultate relevante și orientarea evaluării asupra calității și mai puțin asupra indicatorilor scientometrici;
- promovarea egalității de gen în activitatea CDI și susținerea implementării consecvente a măsurilor stabilite prin Planul privind asigurarea egalității de gen în Universitatea Transilvania din Brașov;
- menținerea standardelor privind atragerea în universitate a cercetătorilor cu rezultate remarcabile ori cu potențial de dezvoltare profesională și îmbunătățirea proceselor privind integrarea, formarea și avansarea în cariera de cercetare;
- încurajarea lărgirii paletei de opțiuni pentru publicarea în reviste *Open Access*, cu respectarea exigentelor privind procesul de recenzare și valorificarea acordurilor transformative la care există acces instituțional (e.g., acordurile transformative disponibile prin proiectul Anelis+).

6. Promovarea aplicării principiilor *Open Science*, prin:

- stimularea aplicării principiilor FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable - date identificabile, accesibile, interoperabile, reutilizabile) în activitatea CDI din cadrul UNITBV;
- susținerea financiară pentru publicarea în sistem *Open Acces* în reviste prestigioase, recunoscute pentru calitatea procesului de recenzare;
- dezvoltarea infrastructurii instituționale pentru facilitarea aplicării principiilor FAIR (e.g., sistem informatic de tip *repository*, sisteme digitale de sprijin pentru managementul datelor de cercetare etc.);
- aplicarea principiului transparentei în procesele interne de raportare a rezultatelor cercetării, recompensare și evaluare a performanței în cercetarea științifică.

Prezenta Strategie a fost discutată și aprobată în ședința Senatului Universității Transilvania din Brașov din data de 20.11.2024.

Prof. dr. ing. Mircea Horia Tierean,
Președintele Senatului Universitar

